

Legea Securității statului

Pornind de la prioritățile naționale, de la prezenta factorilor a căror acțiune ar putea periclita securitatea Republicii Moldova, precum și de la necesitatea de a stabili baza asigurării securității statului, competența autorităților publice supreme din acest domeniu, sistemul organelor securității statului, drepturile și obligațiile cetățenilor, ale unităților economice privind asigurarea securității statului,

Parlamentul adoptă prezenta lege.

Capitolul I. DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Securitatea statului

Securitatea statului este parte integrantă a securității naționale.

Prin securitatea statului se înțelege protecția suveranității, independenței și integrității teritoriale a țării, a regimului ei constituțional, a potențialului economic, tehnico-științific și defensiv, a drepturilor și libertăților legitime ale persoanei împotriva activității informative și subversive a serviciilor speciale și organizațiilor străine, împotriva atentatelor criminale ale unor grupuri sau indivizi aparte.

Articolul 2. Legislația privind securitatea statului

Legislația privind securitatea statului se bazează pe Constituția Republicii Moldova și include prezenta lege, alte acte legislative care determină direcțiile principale de activitate a statului în domeniul asigurării securității țării, tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Articolul 3. Asigurarea securității statului

Securitatea statului se asigură prin stabilirea și aplicarea de către stat a unui sistem de măsuri cu caracter economic, politic, juridic, militar, organizatoric și de altă natură, orientate spre descoperirea, prevenirea și contracararea la timp a amenințărilor la adresa securității statului.

Articolul 4. Amenințări la adresa securității statului

(1) Prin amenințări la adresa securității statului se înțelege ansamblul de acțiuni, condiții și factori ce comportă pericol pentru stat, societate și personalitate.

(2) Pericol deosebit pentru securitatea statului prezintă acțiunile/inacțiunile orientate spre materializarea următoarelor fapte, precum și materializarea acestora:

- a) schimbarea prin violență a regimului constituțional, desfășurarea acțiunilor subversive sau a altor acțiuni care au drept scop înlăturarea prin violență a instituțiilor democratice ale statului, subminarea ori lichidarea, prin orice formă, a suveranității, independenței sau integrității și unității teritoriale a statului;
- b) uzurparea puterii de stat;
- c) provocarea urii rasiale, naționale, religioase, sociale, însoțită de violență sau de instigare la acțiuni de violență;
- d) realizarea activităților care favorizează, în mod direct sau indirect, desfășurarea acțiunilor militare împotriva Republicii Moldova, ocuparea statului de către forțe militare străine, diminuarea capacității de apărare sau de asigurare a securității frontierei de stat, aservirea față de o putere străină ori declanșarea războiului, a conflictelor armate interne sau internaționale, realizarea altor acțiuni de violență care subminează existența statului;
- e) desfășurarea acțiunilor și admiterea premiselor care favorizează, determină sau pot afecta grav ori iremediabil obiectivele naționale în sfera transportului, a comunicațiilor, sistemul energetic, sistemele informaționale sau de comunicații electronice, pe piața financiară bancară, în domeniul fiscal, vamal ori investițional, în ramurile principale ale economiei Republicii Moldova, relațiile externe ale acestora sau obiectivele de infrastructură critică;
- f) trădarea de patrie, spionajul, activitatea structurii informative ilegale, complotul împotriva Republicii Moldova, culegerea neautorizată de informații, separatismul;
- g) apariția amenințărilor sau a incidentelor cibernetice în rețelele și sistemele informatice de interes național;
- h) apariția amenințărilor hibride la adresa statului, exprimate prin acțiuni/inacțiuni la nivel național, regional sau mondial, care afectează reziliența statului, precum și prin campanii de propagandă ostilă sau de dezinformare, care pot dăuna regimului constituțional;
- i) sustragerea, contrabanda, producerea, folosirea, transportarea sau păstrarea ilegală de armament, de muniții, de tehnică de luptă, de substanțe explozive, radioactive, otrăvitoare sau toxice, de droguri, de mărfuri strategice, dacă prin aceasta se aduce atingere intereselor de asigurare a securității statului;
- j) desfășurarea activității teroriste, sprijinirea, în orice mod, a acestei activități, a altor activități cu caracter extremist, propagarea ideilor și valorilor teroriste și extremiste;

- k) implicarea în manifestări de corupție a persoanelor cu funcții de demnitate publică, a angajaților din cadrul organelor de ocrotire a normelor de drept și/sau din cadrul autorităților de control, care, în virtutea funcției/statutului, săvârșesc o acțiune sau inacțiune ilegală în interesul sau la indicația unui grup criminal organizat ori a unei organizații criminale sau care au pus în aplicare scheme de fapte coruptibile ce prejudiciază buna funcționare a instituției în care activează ori buna funcționare a ramurilor economiei naționale;
- l) influențarea proceselor electorale în scopul promovării intereselor altor state, ale entităților anticonstituționale, ale unui grup criminal organizat sau ale unei organizații criminale;
- m) gestionarea ilegală, degradarea sau distrugerea resurselor naturale de interes național ori blocarea accesului la acestea;
- n) desfășurarea activității orientate spre producerea sau răspândirea unei epidemii ori pandemii;
- o) poluarea excesivă, radioactivă, chimică sau bacteriologică a mediului sau punerea în pericol a securității ecologice, dacă aceasta poate să provoace un ecocid;
- p) confecționarea sau deținerea ilegală a tehnicii speciale ori a mijloacelor de program pentru interceptarea și/sau accesarea comunicațiilor, a fluxului de date și a sistemelor informatice;
- q) organizarea migrației ilegale de către un alt stat, de către o entitate anticonstituțională, de către un grup criminal organizat sau organizații criminale cu caracter transnațional;
- r) constituirea de organizații sau de grupări ilegale, la nivel național sau internațional, aderarea la acestea sau susținerea lor sub orice formă, în scopul desfășurării uneia dintre activitățile menționate la lit. a)–q), precum și desfășurarea secretă a unor asemenea activități de către organizații sau grupuri constituite legal.

Articolul 5. Direcțiile principale ale activității de asigurare a securității statului

Direcțiile principale ale activității de asigurare a securității statului sînt:

- a) formarea politicii interne și externe în funcție de interesele asigurării securității statului;
- b) stabilirea și aplicarea unui sistem de măsuri cu caracter economic, politic, juridic, militar, organizatoric și de altă natură, orientate spre descoperirea, prevenirea și contracararea la timp a amenințărilor la adresa securității statului;

c) constituirea unui sistem de organe ale securității statului, delimitarea atribuțiilor lor, asigurând interacțiunea dintre ele, precum și crearea mecanismului de control și supraveghere asupra activității lor;

d) perfecționarea cadrului juridic al asigurării securității statului;

e) coordonarea cu alte state a eforturilor în vederea descoperirii, prevenirii și contracarării eventualelor amenințări la adresa securității statului.

Articolul 6. Principiile de asigurare a securității statului

Principiile de bază ale asigurării securității statului sînt:

a) legalitatea;

b) egalitatea tuturor în fața legii;

c) respectarea drepturilor și libertăților omului;

d) delimitarea atribuțiilor organelor de asigurare a securității statului;

e) oportunitatea;

f) corelarea metodelor de lucru deschise și acoperite;

g) asigurarea securității statului fără a prejudicia securitatea altor state și securitatea generală;

h) nepartinitatea;

i) conspirația profesională și transparența;

j) aplicarea realizărilor tehnico-științifice.

Articolul 7. Respectarea drepturilor și libertăților omului în cadrul asigurării securității statului

(1) Respectarea și ocrotirea drepturilor și libertăților omului constituie una dintre îndatoririle principale ale statului.

(2) Activitatea de asigurare a securității statului nu poate leza drepturile și libertățile legitime ale omului.

(3) Nu se admite amestecul în viața familială și particulară, lezarea dreptului de proprietate privată. Statul asigură secretul scrisorilor, telegramelor, al altor trimiteri poștale, al convorbirilor telefonice și al celorlalte mijloace legale de comunicare. Nu se admite nici o acțiune ce atentează la onoarea și demnitatea omului, dacă acesta nu a

săvârșit vreo faptă ce prezintă, conform legii, o amenințare la adresa securității statului.

(4) Nici o persoană nu poate fi urmărită pentru exprimarea liberă a opiniilor sale politice și religioase.

(5) Limitarea drepturilor și libertăților omului se efectuează în strictă corespundere cu legislația.

(6) Persoana care consideră că drepturile și libertățile ei legitime au fost lezate sau exercitarea lor a fost limitată în mod neîntemeiat sau a fost încălcată procedura exercitării lor de către organul (persoana oficială) care a exercitat măsuri de asigurare a securității statului, are dreptul să se adreseze în organul securității statului ierarhic superior, la procuratură sau în instanța judecătorească în modul stabilit de legislație.

(7) În cazul în care organul (persoana oficială) care exercită măsuri de asigurare a securității statului a lezat drepturile și libertățile legitime ale persoanei sau a limitat în mod neîntemeiat exercitarea lor, sau a încălcat procedura exercitării lor, organul securității statului ierarhic superior, procurorul sau judecătorul sînt obligați să întreprindă măsuri în scopul restabilirii depline a drepturilor și libertăților lezate ale persoanei, cu repararea prejudiciului material și moral în conformitate cu legislația.

Articolul 8. Dreptul cetățenilor la informare asupra activității organelor securității statului și asupra problemelor ce țin de interesele lor personale

(1) Cetățenii sînt informați asupra activității organelor securității statului prin mijloacele de informare în masă și prin alte forme în modul stabilit de legislație.

(2) Organele securității statului, potrivit competențelor lor, sînt obligate să asigure informarea cetățenilor la cererea acestora asupra problemelor ce țin de interesele lor personale. Totodată, nu se admite divulgarea informațiilor ce constituie secret de stat sau a altor informații oficiale cu accesibilitate limitată a căror divulgare ar putea prejudicia respectarea drepturilor și reputația altei persoane, protecția securității naționale, ordinii publice, ocrotirii sănătății sau protecția moralei societății, cu excepția cazurilor cînd dezvăluirea informațiilor nu atinge și nu poate să atingă un interes legitim legat de securitatea națională sau cînd interesul public de a cunoaște informația depășește atingerea pe care ar putea să o aducă dezvăluirea informației.

Capitolul II. COMPETENȚELE AUTORITĂȚILOR PUBLICE SUPREME ÎN DOMENIUL ASIGURĂRII SECURITĂȚII STATULUI

Articolul 9. Parlamentul

Parlamentul:

- a) exercită reglementarea legislativă în domeniul asigurării securității statului;
- b) aprobă concepția securității naționale;
- c) creează baza juridică a constituirii și activității organelor ce asigură securitatea statului;
- d) stabilește frontiera de stat a țării;
- e) aprobă volumul alocațiilor bugetare pentru asigurarea securității statului;
- f) ratifică și denunță tratatele internaționale privind asigurarea securității statului.

Articolul 10. Președintele Republicii Moldova

Președintele Republicii Moldova:

- a) exercită conducerea generală a activității de asigurare a securității statului și este responsabil de starea securității statului în limitele atribuțiilor stabilite de legislație;
- b) ia măsurile necesare privind asigurarea securității statului, în conformitate cu legislația;
- c) asigură conlucrarea autorităților publice în domeniul asigurării securității statului;
- d) instituie și administrează, în conformitate cu legislația, organe consultative pentru problemele asigurării securității statului;
- e) emite decrete cu caracter normativ cu privire la problemele asigurării securității statului;
- f) poartă tratative și încheie tratate internaționale, în numele Republicii Moldova, legate de asigurarea securității statului;
- g) coordonează activitatea organelor securității statului prin stabilirea, prioritizarea și revizuirea intereselor și obiectivelor securității naționale, a modalităților de realizare a acestora, prin examinarea și evaluarea documentelor de politici și a actelor normative referitoare la securitatea națională, precum și prin prezentarea opiniilor respective.

Articolul 11. Guvernul

Guvernul:

- a) asigură executarea legilor și hotărârilor Parlamentului, precum și a decretelor Președintelui Republicii Moldova privind asigurarea securității statului;

- b) exercită conducerea activității autorităților administrației publice privind asigurarea securității statului;
- c) emite hotărâri și dispoziții privind problemele asigurării securității statului, exercită controlul asupra realizării lor de către ministere și alte autorități administrative centrale din subordinea sa;
- d) instituie, în conformitate cu legislația, organele securității statului, stabilește structura, funcțiile lor, volumul alocațiilor bugetare pentru întreținerea lor;
- e) adoptă, în conformitate cu legislația, hotărâri cu privire la asigurarea cu pensii, protecția socială și juridică a colaboratorilor organelor securității statului și a persoanelor trecute în rezervă, a membrilor familiilor lor, precum și a membrilor familiilor cetățenilor care și-au pierdut viața apărând securitatea statului;
- f) promovează politica externă și internă în funcție de interesele asigurării securității statului.

Articolul 12. Consiliul Suprem de Securitate

(1) Consiliul Suprem de Securitate este un organ consultativ care analizează activitatea ministerelor și a altor autorități administrative centrale în domeniul asigurării securității naționale și prezintă recomandări Președintelui Republicii Moldova în probleme de politică externă și internă a statului.

(2) Consiliul Suprem de Securitate își desfășoară activitatea în temeiul Constituției Republicii Moldova, prezentei legi, altor acte legislative.

(3) Președinte al Consiliului Suprem de Securitate este Președintele Republicii Moldova.

(4) Componența numerică și nominală, atribuțiile Consiliului Suprem de Securitate și programul lui de lucru se aprobă de Președintele Republicii Moldova. Din componența Consiliului Suprem de Securitate fac parte, din oficiu, Președintele Parlamentului, Prim-ministrul, președintele Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică a Parlamentului, ministrul apărării, ministrul afacerilor interne, directorul Serviciului de Informații și Securitate, Procurorul General și guvernatorul Băncii Naționale a Moldovei.

(5) Membrii Consiliului Suprem de Securitate nu au împuterniciri suplimentare de factori de decizie și nu au dreptul de a emite dispoziții care să depășească limitele competențelor conferite de funcția pe care o dețin.

(51) Prin derogare de la prevederile alin. (5), Banca Națională a Moldovei aplică deciziile Consiliului Suprem de Securitate în măsura în care acestea nu aduc atingere statutului și autonomiei ei stabilite prin lege.

(6) În calitate de secretar al Consiliului Suprem de Securitate poate fi desemnat un cetățean al Republicii Moldova cu studii superioare, fără antecedente penale, cu o reputație ireproșabilă și care nu este membru al vreunui partid.

(7) Autoritățile publice centrale, precum și cele subordonate Guvernului și structurile organizaționale din sfera lor de competență, inclusiv cele în care autoritatea administrativă centrală are calitatea de fondator (întreprinderi, instituții și organizații, indiferent de tipul de proprietate), dar și persoanele juridice publice autonome sînt obligate să furnizeze la solicitare sau din oficiu orice date și informații, inclusiv cele care constituie secret de stat, bancar sau comercial, care vizează securitatea națională, apărarea și ordinea publică, în vederea utilizării lor pentru elaborarea deciziilor Consiliului.

(8) Refuzul autorităților menționate la alin. (7) de a furniza datele solicitate de către Consiliul Suprem de Securitate atrage răspundere în condițiile legii.

(9) Prin derogare de la prevederile alin. (7), Banca Națională a Moldovei furnizează informații și date în condițiile unui acord încheiat cu Consiliul Suprem de Securitate, iar în anumite cazuri, cu acordul terțelor autorități competente, dacă acestea provin din alt stat.

Capitolul III. SISTEMUL ORGANELOR SECURITĂȚII STATULUI

Articolul 13. Sistemul organelor securității statului

(1) Sistemul organelor securității statului se constituie din Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, Centrul Național Anticorupție, Serviciul de Protecție și Pază de Stat, Poliția de Frontieră din subordinea Ministerului Afacerilor Interne, Serviciul Vamal, precum și din instituțiile de învățămînt și alte instituții și organizații nemilitarizate ale organelor securității statului.

(2) În cazul în care situația operativă se complică pot fi constituite, în conformitate cu legislația și alte formațiuni militare pentru asigurarea securității statului, subordonîndu-le organelor securității statului.

(3) Principiile și direcțiile de activitate, obligațiile și drepturile, modul de completare și asigurare tehnico-materială și financiară, de exercitare a controlului și de supraveghere asupra activității organelor securității statului se stabilesc prin actele legislative ce reglementează activitatea acestor organe și prin alte acte normative în vigoare.

(4) - (7) - abrogate.

Articolul 14. Conlucrarea organelor securității statului cu alte organe de stat

Organele securității statului conlucrează cu ministerele, alte autorități administrative centrale, unitățile economice, organele executive ale administrației publice locale care, în limitele competenței lor, realizează măsuri privind asigurarea securității statului, precum și exercită conducerea nemijlocită a formațiunilor speciale și militare și poartă răspundere pentru pregătirea de luptă, specială și de mobilizare a acestora și pentru îndeplinirea sarcinilor ce le revin.

Capitolul IV. CONTRIBUȚIA ASOCIAȚIILOR OBȘTEȘTI ȘI A CETĂȚENILOR LA ASIGURAREA SECURITĂȚII STATULUI

Articolul 15. Contribuția asociațiilor obștești și a cetățenilor la asigurarea securității statului

(1) În conformitate cu Constituția Republicii Moldova, devotamentul față de țară este sacru. Cetățenii și asociațiile obștești ale acestora acordă sprijin organelor securității statului în îndeplinirea atribuțiilor ce le revin.

(2) Statul asigură protecția juridică și socială cetățenilor care contribuie la asigurarea securității statului.

Capitolul V. APĂRAREA INFORMAȚIILOR ÎN DOMENIUL ASIGURĂRII SECURITĂȚII STATULUI

Articolul 16. Apărarea informațiilor

(1) Activitatea operativă ce ține de asigurarea securității statului constituie secret de stat.

(2) Informațiile obținute în rezultatul activității operative, în funcție de importanța lor pentru stat, pot avea diferite grade de secretizare.

Articolul 17. Punerea la dispoziție a informațiilor secrete

(1) Informațiile secrete sînt puse la dispoziția Președintelui Republicii Moldova, Președintelui Parlamentului, Prim-ministrului, Procurorului General, Președintelui Curții Supreme de Justiție, precum și a persoanelor cu funcții de răspundere ale autorităților publice de către persoanele cu funcții de răspundere ale organelor securității statului împuternicite în acest scop, în volumul și în modul stabilit de legislație.

(2) Este interzisă divulgarea surselor de obținere a informațiilor secrete.

Capitolul VI. RĂSPUNDEREA PENTRU ÎNCĂLCAREA LEGISLAȚIEI PRIVIND SECURITATEA STATULUI

Articolul 18. Răspunderea pentru încălcarea legislației privind securitatea statului

Încălcarea legislației privind securitatea statului atrage după sine răspundere în conformitate cu legislația.

Capitolul VII. DISPOZIȚII FINALE

Articolul 19. Prezenta lege intră în vigoare la data publicării.

Prezenta lege intră în vigoare la data publicării.

Articolul 20. Guvernul, în termen de 3 luni: va aduce actele sal...

Guvernul, în termen de 3 luni:

va aduce actele sale normative în conformitate cu legea menționată;

va asigura revizuirea și anularea de către ministere și departamente a actelor normative ce contravin prezentei legi.

Legea este valabilă. Relevanța verificată la 03.09.2021